

Rada Evropy

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

- Martina Nedvědická, Lucie Vítová

Vznik Rady Evropy

- založena 5. května 1949 tzv. „Londýnskou smlouvou“ („Treaty of London“, „the Statute of the Council of Europe“)
- podpis 10 evropských zemí – Belgie, Dánsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Nizozemsko, Norsko, Švédsko, Spojené království Velké Británie a Severního Irska
- vznikla především zásluhou Winstona Churchilla (premiér Spojeného království 1940-1945)
 - V roce 1943 zmínka o RE v proslovu
 - 1946 na curyšské univerzitě volal po něčem „podobném Spojeným státům evropským“ a po vytvoření RE
- snaha o vytvoření společného demokratického a právního prostoru, který zaručuje dodržování lidských práv, demokracii a respektování zákonů

Podoba a fungování RE

- jedná se o celoevropskou mezinárodní organizaci
- sídlí ve Štrasburku
- v roce 1948 v Haagu v Nizozemsku projednání o podobě a fungování
- zvažovaly se 2 hlavní podoby RE
 - klasická mezinárodní organizace, zástupci vlád členských států
 - politické fórum s poslanci
- došlo ke kombinaci těchto variant – model klasické mezinárodní organizace reprezentuje Výbor ministrů, model politického fóra nalezneme v Parlamentním shromáždění
- tento model nalezneme i u Evropského společenství, NATO či u Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě

Palác Evropy (Palais de l'Europe)

Palác Evropy (Palais de l'Europe)

Členové RE

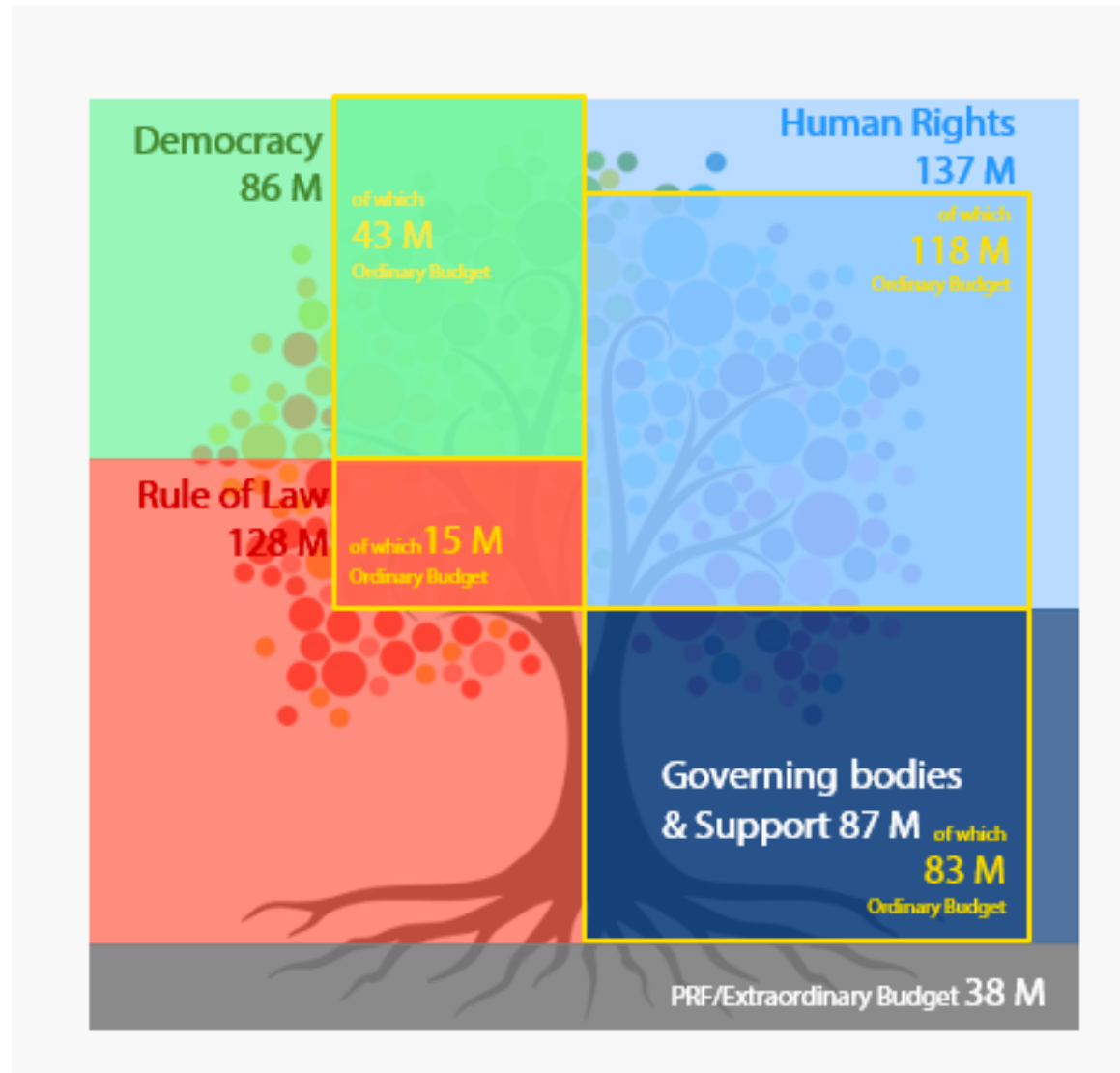
- členství je otevřené všem evropským zemím, které akceptují a zaručují právní stát, základní lidská práva a svobodu pro své občany
- z těchto důvodů není členem například Bělorusko
- k zakládajícím státům RE se později připojilo Řecko, Turecko, Island a Německo
- postupně přibývaly další členské země
- koncem 20. století došlo k připojení mnoha států a to zejména díky demokratizaci Evropy
- 21. ledna 1991 se přidalo Československo, které ale RE opustilo 31. prosince 1992 kvůli rozpadu Československa
- 30. června 1993 se připojila k RE Česká republika
- posledním členem, který se připojil v roce 2007, je Černá Hora
- nyní má RE 46 členů, z toho 27 je členy EU

- členem není: Bělorusko, Kazachstán, Vatikán a sporné evropské státy (Abcházie, Jižní Osetie, Kosovo, Náhorní Karabach, Podněstří, Severní Kypr)
- USA a Japonsko – uzákoněný trest smrti, přesto členy RE
- financování RE – převážně z příspěvků členských zemí
- výše příspěvku – dle velikosti populace a HDP

Rozpočet

- rozpočet RE na rok 2022 činí €477M

Mise a cíl RE

- „Cíl Rady Evropy je dosáhnout větší jednotnosti mezi členskými státy za účelem ochrany a realizace ideálů a zásad, které jsou jejich společným dědictvím, a usnadňování jejich hospodářského a sociálního pokroku.“
- Kapitola I, článek 1(a) Statut o Radě Evropy (Londýnská smlouva)

Hlavní cíle RE

- Chránit lidská práva, právní stát, pluralitní demokracii
- Podporovat rozvoj evropské kulturní identity a různorodost
- Hledat řešení problémů evropské společnosti (ochrana životního prostředí, diskriminace, terorismus aj.)
- Upevňovat demokratickou stabilitu v Evropě za pomoci politických, legislativních a ústavních reforem

Působnost RE

- Zabývá se také důležitými otázkami v oblastech:
 - Lidská práva
 - Zdravotnictví
 - Vzdělávání
 - Kultura
 - Sociální a ekonomické otázky
 - Životní prostředí
 - Sport aj.
- Vojenskou obranou Evropy se zabývá NATO

Instituce Rady Evropy

- Výbor ministrů (Committee of Ministers)
 - složen z ministrů zahraničních věcí nebo zástupců členských států při RE, každý člen má jeden hlas
- Parlamentní shromáždění (Parliamentary Assembly)
 - Poradní funkce, 306 členů parlamentů 46 členských zemí
 - Volí generálního tajemníka, komisaře pro lidská práva a soudce Evropského soudu pro lidská práva
- Kongres místních a regionálních orgánů
 - Poradní orgán
 - 2 komory, 3 výbory, 612 volených představitelů
- Komisař pro lidská práva
- Sekretariát
 - Řídí činnost RE, v čele generální tajemník, reprezentace RE navenek
- Evropský soud pro lidská práva – Štrasburk

Smlouvy

- „Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod („European Convention on Human Rights“)
 - Podepsána v Římě 4. listopadu 1950
 - Definiuje lidská práva a svobody, svobodu projevu, právo uzavírat manželství, zakazuje mučení, zakazuje diskriminaci, zakazuje trest smrti, zakazuje otroctví aj.
- Roku 1959 vznikl Evropský soud pro lidská práva (Štrasburk)
 - Zabývá se porušením této smlouvy (zaručuje její vymahatelnost)

Logo Rady Evropy

- Nápis na logu Rady Evropy je dvojjazyčný – napsán dvěma oficiálními jazyky Rady Evropy – angličtinou a francouzštinou.

Věděli jste, že...

- Od roku 1985 je zrušení trestu smrti podmínkou pro členství v Radě Evropy.
- V roce 1964 vyhlásil Výbor ministrů Rady Evropy 5. květen Dnem Evropy.
- Od roku 1972 je evropskou hymnou úryvek z předehry Ódy na radost z Beethovenovy 9. symfonie.

Zdroje

- KÖNIG, Petr, Lubor LACINA a Jan PŘENOSIL. *Učebnice evropské integrace. 2.*, aktualiz. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2007. Studium. ISBN 978-80-7364-044-6.
- LACINA, Lubor, Petr STREJČEK a Petr BLÍŽKOVSKÝ. *Učebnice evropské integrace. 4.* přepracované a aktualizované vydání. Brno: Barrister & Principal, 2016. ISBN 978-80-7485-104-9.
- <http://www.radaevropy.cz>
- <https://www.coe.int/cs/web/about-us/achievements>
- <https://www.centrumlidskaprava.cz/blog/novy-komisar-pro-lidska-prava-aneb-maji-male-zeme-sanci-na-uspech>
- <https://www.mpsv.cz/>